Anul III. Nr. 2

Ianuarie 1953

ÎNDREPTAR

FOAIE PENTRU GÂND ȘI FAPTĂ CREȘTINEASCĂ

Ad me currendum est
in omni judicio
(De Imitatione Christi.
Lib. III. Cap. 46)

G. RACOVEANU:

Creștinism și Romanitate

În numărul trecut al acestei foi puneam întrebarea: poate fi socotită trădare a lui Hristos fuga de subt autoritatea superintendentului calvin și căutarea de adăpost în corabia condusă de episcopul Romei? Sau: poate fi socotită trădare față de biserica lui Hristos trecerea dintr'o stare de nedependență ierarhică de fapt, subt dependența celui dintâi în cinste dintre episcopii bisericii una, sfântă, catolică și apostolică? Fiindcă la aceasta se reduce, în fond, toată „trădarea" dela 1700. Că nici în Crezul rostit în bisericile unite nu se află mult discutatul filioque — azi calul de bătae al tuturor ortodocșilor de ocazie — nici slujbele lor nu s'au schimbat cu cele ale creștinilor apuseni; ci au rămas, toate, precum au fost. Din bisericile lor icoanele n'au fost scoase. În bisericile unite se „doinește" ca și în celelalte biserici ortodoxe din Transilvania. Doar în terminologie veți întâlni, în loc de miluește, îndură-te, în loc de duh, spirit. (Ca și cum Sfântul Pavel ar fi spus duh. Sfântul Pavel a spus pnévma. Sinoadele ecumenice au spus pnévma. Sfinții Părinți răsăriteni așa i-au zis: pnévma. Sfinții Părinți apuseni i-au spus spiritus. Numai «strămoșii» noștri Bulgari și Moscali i-au spus duh).

Deosebirea-mult ponegrita deosebire-între Românii uniți și Românii neuniți este una singură: ascultarea de Episcopul Romei. Arhiereii bisericii românești unite nu mai sunt aleși de . . . liberali; ci de Episcopul Romei. Și nu mai primesc îndrumare și poruncă dela partidul politic; ci dela Episcopul Romei. Dar cine este acest episcop al Romei?

Nu s'au scurs patru săptămâni de când am scris aici că Episcopul Romei este cel dintâi în cinste între episcopii Bisericii și cineva dornic «de a cunoaște adevărul» (e în lume o sete de adevăr, nemaipomenită!), mă și întreabă dacă aș putea «dovedi» afirmația pe care am făcut-o.

Dacă am făcut afirmația, se'nțelege că am și dovezi. (Că afirmația nedovedită . . . se chiamă că e calomnie!). Când am scris aci că episcopul Romei este cel dintâi în cinste între episcopii Bisericii, una, sfântă, catolică și apostolică, nu m'am gândit la vremile pe care le trăim. Astăzi adevărul acesta îl văd și dușmanii lui Hristos. De aici și ura lor fără margini împotriva Papei. Ci m'am gândit la trecut; la secolele sinoadelor ecumenice și înainte de ele.

În adevăr, încă dela început episcopul Romei s'a bucurat, în toată creștinătatea, de o cinste deosebită. După ce însă Byzanțul a devenit Constantinopol, împărații au dorit ca episcopul acestei Rome nouă să aibă, după Papă, un loc deosebit între ceilalți episcopi ai Bisericii. De această dorință s'a ținut seama la sinodul II ecumenic (Constantinopole, 381). Prin canonul 3 al sinodului II ecumenic se hotărăște ca Episcopul Constantinopolului să aibă întâietate de onoare, după episcopul Romei. Dela această întâietate de onoare se face însă un pas mai departe. Prin canonul 28 al sinodului IV ecumenic (Calcedon, 451) se recunoaște episcopului de Constantinopole privilegiul de a hirotoni pe mitropoliții bisericii răsăritului. Și aci se precizează, e drept, că episcopul Constantinopolului este, în ordine ecclesiastică, al doilea, după episcopul Romei. Legații papali prezenți la sinodul IV protestează însă împotriva acordării acestui privilegiu. Sinodul respinge protestul. Împăratul Marcian scrie Papei (scrisoarea din anul 451) rugându-l să-și dea asentimentul «și asupra acestei părți a hotărârilor sinodului, la care locțiitorii lui s'au opus». Papa (Leon) refuză totuși să recunoască această hotărâre. La mijlocul secolului VI, împăratul Justinian, prin Novela CXXXI, hotărăște: «sanctissimum veteris Romae papam primum esse omnium sacerdotum; beatissimum vero archiepiscopum Constantinopolis, novae Romae, post sanctissimam apostolicam sedem veteris Romae, secundum locum habere».

Primatul papal în biserica lui Hristos a fost, întodeauna, fapt. De ce s'a bucurat episcopul Romei de o autoritate deosebită în Biserică? Pentrucă la Roma a păstorit și a fost răstignit Petru, căpetenia apostolilor? Dar în Ierusalim a predicat, a fost răstignit, a fost pus în mormânt și s'a arătat Ucenicilor înviat din mormânt însuși Hristos. Și totuși episcopul Ierusalimului-episcopul celei mai vechi biserici creștine — nu a avut niciodată în Biserică autoritatea pe care a avut-o, întodeauna, episcopul Romei.

Autoritatea aceasta se datora, oare, faptului că Roma era capitala imperiului? Dar atunci de ce n'a revenit de drept această autoritate episcopului Romei celei nouă; de ce episcopul Romei celei nouă a rămas întodeauna al doilea?

Și apoi, dupăce biserica Sfânta Sofie a fost prefăcută în moschee iară Roma cea nouă a

continuare în pag. 3

DESPRE TURCIREA LIMBII
și
DESPRE UN DISCIPOL AL LUI EMINESCU

de

N. I. HERESCU

Scopurile urmărite de către armata de ocupație sovietică prin încercarea de a înrădăcina limba rusă în țara românească sunt două:

întâi, se dorește slavizarea graiului nostru latin, astfel ca, încet-încet, să fie pus pe făgașul care duce spre dispariție;

apoi, și pe cale de consecință, se tinde la împământenirea, în România, a culturii ruse, a formelor de viață rusești.

Realizarea acestor scopuri are ea sorți de isbândă?

Există, în istorie, un precedent care ne poate lămuri repede și ușor. Se știe că, mai multe secole de-a rândul, Turcii au stăpânit popoarele balcanice (ba încă, o bună perioadă de timp, forța armată a imperiului otoman a ajuns până în inima Europei, la Viena, tocmai ca Rușii astăzi). Fost-au turcite limbile balcanice? Răspunsul este negativ și de nimeni contestat. În această privință, voi cita observațiile unei autorități irecuzabile.

„Istoria arată — scrie linguistul de autoritate la care mă refer — marea stabilitate și colosala rezistență a limbii împotriva asimilării forțate. . . Sute de ani asimilatorii turci au încercat să pocească, să distrugă și să nimicească limbile popoarelor balcanice. În această perioadă, vocabularul limbilor balcanice a suferit schimbări serioase, au fost adoptate nu puține cuvinte și expresii turcești, au existat și „convergențe" și „divergențe", dar limbile balcanice au rezistat și au supraviețuit".

Autorul irecuzabil pe care l-am citat este Iosif Visarionovici, mai cunoscut sub pseudonimul de Stalin, — Genialul! Și l-am citat în traducerea dată de ziarul „Scânteia" din 22 Iunie 1950. Cine l-ar putea contrazice? Căci, în adevăr, după sute de ani de opresiune turcă, limba română n'a fost turcită. Când oamenii cu fesuri au plecat la ei acasă, în graiul nostru n'a rămas, pe urma lor, decât un modest buchet de cuvinte, de un colorit foarte special, și în general pejorativ. Câteva substantive ca **baccea, cacealmà, mangafà, haimanà, licheà,** toate cuvinte de ocară; — câteva adjective, deasemenea depreciative, ca **pehlivan, uzsuz, mofluz** (acesta din urmă redevenit de actualitate fiindcă, de când cu ultima „reformă monetară", toți Românii au rămas mofluji, adică faliți!); — și în fine câteva înjurături, pe care n'am nevoe să le mai amintesc: una, în deosebi, e foarte populară. . . Slab rezultat, după câteva secole de încercări de asimilare!

Poate însă că ocupanții de astăzi se gândesc în special la al doilea dintre obiectivele enunțate mai sus, anume la implântarea „civilizației" rusești în țara noastră. De data asta mă voi referi la Eminescu. Care și el a luat ca element de judecată tot exemplul puterii musulmane: fără să vrea, Genialul se prezintă în postura unui discipol, — discipolul lui Eminescu! Iată ce scria marele român în 1878, când era la ordinea zilei chestiunea celei de a doua răpiri a Basarabiei:

„Europa le apare astăzi (Rușilor) în starea în care era Bizanțul la apariținuea unui neam asemenea mongolic, a Turcilor (Europa, pe care „o numesc îmbătrânită și enervată, coaptă pentru a cădea întreagă sub dominație rusească"). În locul civilizației grece, înflorit-a în Bizanț o cultură turcească? De loc. Tocmai așa nu va înflori o cultură moscovită pe pământurile supuse Rușilor, pentrucă lipsește rădăcina subiectivă a unei asemenea culturi".

Ce-a rămas, în România, din zestrea Turcilor, ca termeni de civilizație? Au rămas câteva nume de bucate **(baclavà, ciulamà, belteà, schimbeà, musacà)**, câteva cuvinte în legătură cu o industrie specifică, aceia a . . . apei **(cișmeà, sacà)**, și denumirea unei noi profesiuni: **hamalul și hamalâcul.** Ca să fim drepți, nu trebue să uităm nici numele unui produs nou, necunoscut până atunci Românilor: sacâzul. Cam asta e tot. Și e cam puțin, pentru a reprezenta, oricât marafet s'ar folosi, influența unei culturi și a unei civilizații! . . . Încât astăzi, ca să poți ticlui în românește o frază mai turcită, te vezi constrâns să scrii cam în genul următor: „Cunoaștem o bacceà, care se credea baclava, și care va fi făcută schimbeà de către o lichea taman ca ea. . ."

A fost semi-luna, a plecat. Limba noastră a rezistat asimilării forțate; asimilatorii turci n'au isbutit nici să distrugă, nici măcar să ne „turcească" graiul. Acuma secera și ciocanul, vor pleca și ele, mult mai degrabă, firește, fiindcă azi evenimentele nu mai umblă iavaș-iavaș, ca altădată. Asimilatorii ruși nu vor reuși nici ei să ne „muscălească" limba, nici să facă să'nflorească o cultură moscovită pe pământurile românești. Pe urma lor, ca amintire, nu va rămânea la noi decât tot ce-a rămas și pe urma Turcilor: haimanale, lichele, mangafale. . . Și, poate, niscaiva hamali.

FIGURI DIN EXIL

DOMNU' GOE

de VINTILĂ HORIA

Constituind un fel de insulă rătăcitoare, desprinsă din timpul catastrofei și dusă pe apele exilului ca o neselecționată arcă a lui Noe, emigranța noastră poartă cu ea prin ani multe din tipurile umane și din obiceiurile care ne încântau și ne disperau de-opotrivă în Țara de odinioară. Voiu încerca să le înfățișez aici în sumare siluete, începând, în ordine cronologică, cu replica pribeagă a lui Domnu' Goe, pentru a mă opri apoi, pe rând, la Rică Ortodoxul, la Coana Zoițica, la Trahanache și la Hagi Tudose. Figurile sunt simbolice, necoincizând, decât în parte, cu izvoarele lor literare și cu atât mai puțin cu chipuri reale viețuind printre noi. Orice asemănare, deci, cu Români exilați va fi cu totul și cu totul întâmplătoare, iar dacă cineva se va recunoaște totuș în portretele mele, îl rog să-mi comunice adresa spre a-i cere scuze, cu tot respectul cuvenit personalității nedevenită încă personagiu.

M'am întâlnit deseori cu Domnu' Goe pe cărările exilului. Indiferent de sex, copilul minune nu mai știe românește. A devenit un tip „chic" și a fost crescut de părinți în așa fel încât să învețe „o limbă utilă"- în general cea franceză, care ne acorda în trecut unicele noastre galoane aristocratice și pe care odrasla o ciripește cu un fermecător accent valah, imitat după mamița sau după papițicu, care trăind în Franța numai atât cât le-a trebuit ca să obțină o viză transoceanică, fac ce pot ca să completeze cunoștințele din liceu cu spoiala unei pronunții furate cu urechea pe Boul'Miche. Părinții, deci, vorbesc între ei românește, adresându-se în franțuzește lui Domnu'Goe, care, neposedând decât câteva zeci de cuvinte, face fraze lapidare, exprimându-și în limba lui Baudelaire nevoile urgente, dorințele lui puține și o seamă de insulte pe care le alternează cu expresiile vulgare dobândite în contactul cu mitocanii băștinași. Uneori scapă, în glumă, câte un cuvânt valah, la care părinții izbucnesc în hohote de râs, uluiți de inteligența precoce a progeniturii care prinde, domnule, până și șoaptele indiscrete. În general Domnu'Goe cere pe franțuzește, înjură pe românește și, dacă soarta l-a împins până la Buenos Aires, salută și face târgueli în spaniolește. E un poliglot care nu știe nicio limbă și care se exprimă în limba lui numai când are chef de glumă sau când e supărat. Când se întâlnește cu alți copii de Români e o adevărată plăcere să-l auzi împiedecându-se în cuvinte, ca în niște dicționare pe care, neștiind să le folosească, le rupe cu cruzime în bucăți calmante. Dacă merge la școală, Domnu'Goe ignoră morfologia și sintaxa românească și disprețuește lectura în graiul matern, chiar dacă o are la îndemână, pentru a savura isprăvile rățoiului Donald sau ale suprașobolanului atomic, pe care le îngurgitează în texte indigene.

Profesorul meu de franceză dela Sfântul Sava apostrofa pe „măgarii" care dădeau semne de evidentă îndărătnicie acustică în fața armoniilor din „Le Cid" sau din „Sagesse": — Mă băiatule, tu ești naționalist. Tu nu vrei să pronunți cum trebue. Și-i punea băiatului un cinci, în loc de trei, ca să nu-i descurajeze sentimentele patriotice și să nu-l încurajeze pe panta xenofobiei.

Domnu'Goe, în schimb, nu e naționalist. Crescut în idei progresiste, agonisite în mersul trenului peste frontiere, Domnu'Goe e un European sau un universal, după kilometrii pe care i-a parcurs dela București încoace. Dacă se va întoarce în Țară, gândește mamița, adorabila ignoranță întru cele românești va fi un farmec exotic cu care Domnu'Goe va snoba pe bieții Bucureșteni rămași la coada vacii. Ce voluptate să-l vadă năvălind pe ușa salonului, în plină reuniune de familie, și exclamând: — Maman, Costica m'a flanqué un trompetazo en el mate. Suferințele vor fi avut atunci suprema lor consolare. Dacă însă Domnu'Goe va fi crescut între timp și se va pregăti să intre la liceu sau în cursul superior, va fi o victimă a propriei lui ignoranțe pe care o va răscumpăra în luni sau în ani de eforturi, sau va rămâne, ca faimosul arhitect C. dela București, un incurabil șchiop de limbă.

Alteori Domnu'Goe nu ciripește decât în limba germană, atunci când mamița, originară dela Rostock sau Viena, a refuzat să învețe limba șefului familiei, pe care o disprețuește suveran și semidoct, deși căsătoria a făcut-o Română iar întoarcerea „acasă" o va pune în situații incomode. În exil mamița, în cazul acesta, nu apare niciodată în reuniuni românești, sau, când e silită să o facă, surâde în tăcere, ca o Giocondă mută, în timp ce Domnu'Goe, rușinat și stingher, i se adăpostește în fuste.

continuare în pag. 3

PSALMUL 24

I

Către tine, Doamne Dumnezeule,
înalţ sufletul meu.

În tine mă încred: să nu fiu ruşinat!
Să nu se veselească asupra mea duşmanii!

Cu adevărat, toţi cei ce'n tine îşi pun speranţa
nu vor fi ruşinaţi;
ruşinaţi vor fi cei ce, orbeşte, rup credinţa.

II

Cunoscute fă-mi, Doamne, căile tale
şi spre cărările tale mă povăţueşte.
Îndreaptă-mi paşii în adevărul tău şi mă învaţă,
că tu eşti Dumnezeu, mântuitorul meu
şi spre tine pururea nădăjduesc.

Adu-ţi aminte, Doamne, de îndurările tale
şi de milostivirile care din veac dăinuesc.

De păcatele şi de fărădelegile tinereţii mele
nu-ţi aduce aminte;
după milostivirea ta, adu-ţi, Doamne,
de mine aminte,
pentru bunătatea ta!

III

Domnul e bun şi drept:
pentru aceea pe păcătoşi calea îi învaţă.

Pe cei smeriţi îi conduce, în dreptate.
Pe cei umili, spre calea sa îi povăţueşte.

Har şi statornicie sunt toate
cărările Domnului,
pentru cei ce ţin legământul şi poruncile lui.

Doamne, pentru numele tău, iartă-mi păcatul,
că e mare foarte!

IV

Care e bărbat temător de Domnul?
Pe acela îl povăţueşte ce cale să aleagă.

Fericit va fi acela
şi neamul lui va stăpâni pământul.

Domnul se descoperă celor ce se tem de El
şi legământul său îl face arătat.

Ochii mei, pururea spre Domnul,
căci el va scoate din laţ picioarele mele.

V

Caută spre mine şi milostiv fii mie,
căci sunt singur şi sărman!

Uşurează povara inimii mele
şi din necazuri mă scoate!

Ia seama la ticăloşirea şi la chinul meu
şi toate fărădelegile mele iartă-le!

Caută asupra duşmanilor mei: că mulţi mai sunt
şi cu ură păgână mă urăsc!

Păzeşte sufletul meu şi mă mântueşte,
ca să nu mă ruşinez că la tine
am căutat scăpare.

Nevinovăţia şi curăţia să mă păzească,
că spre tine, Doamne, nădăjduesc.

Liberează, Dumnezeule, pe Israel
din toate necazurile lui!

(Traducere de **Octavian Bârlea** şi **George Racoveanu**, după LIBER PSALMORUM. Nova e textibus primigeniis interpretatio latina cum notis criticis et exegeticis. Roma 1945).

HRISTOS. Din «Judecata viitoare», de CAVALLINI (secol. XIII). S. Cecilia in Trastevere.

„POLITRUCUL"

de

ION V. EMILIAN

Era în ziua de 9 Octomvrie 1941. Bătălia dela Marea de Azov intrase în ultima ei fază. Brigada noastră primise din nou misiunea să urmărească pe inamic şi să facă joncţiunea cu diviziile blindate din grupul Kleist, undeva la Nord-Est de Berdiansk. Elementul cel mai înaintat al brigăzii, detaşamentul Căpitan Eugen IOAN, stabilind un remarcabil record cavaleristic — 180 Km. parcurşi în 48 de ore — raportase, prin radio, că reuşise să ocupe Berestevoje, pe drumul Taganrogului, atingând astfel limita estică a Ucrainii.

Cu două zile înainte de începerea acţiunei de urmărire şi de punerea în mişcare a întregului dispozitiv fusesem trimis la Divizia 170 germană, cu un ordin.

Mă înapoiam acum la regiment, însoţit de unul din agenţii plutonului meu, caporalul Mazilu, zis „bacalaureatul" . . . pentrucă terminase o clasă de liceu la „Ioniţă Asan". Deşi gonisem toată noaptea prin ninsoare, în cadenţa de doi timpi de trap şi unul de pas, în satul unde ajunsesem acum şi unde ar fi trebuit să găsim regimentul, am aflat doar Cartierul brigăzii, ceeace însemna că aveam înaintea noastră, cel puţin, încă o noapte de goană.

— Poposim aici Mazilule, se odihnesc un pic şi caii şi ne încălzim şi noi cu ceva coniac dela Intendenţa brigăzii . . .

ROSENTAL se chema satul acela, frumoasă aşezare de colonişti germani, aşa cum erau toate satele din regiune. In retragerea lor, bolşevicii avuseseră însă grije să le golească — până la ultimul om — de locuitori, astfel că numele acestor sate suna acum ca o tristă ironie: HOFNUNGSTAL, GLUECKSTAL, FRIEENTAL . . . L'am găsit pe Intendant, fără prea mare greutate, speranţele noastre cu privire la coniac realizându-se pe deplin. Om subţire, ospitalier şi manifestând o părintească bunăvoinţă faţă de combatanţi, Intendantul ne-a blagoslovit cu o sticlă întreagă din cel mai bun coniac francez. Gazda noastră nu era însă în cea mai bună dispoziţie. La închinările noastre entuziaste şi recunoscătoare, abia răspundea printr'o uşoară înclinare a capului. Privea întunecat şi părea frământat de gânduri.

— Dar ce-aveţi Don'Maior? V'a supărat cineva?

— Ce să am, Domnule! Dumneata nu vezi care-i situaţia?

Gonim nebuneşte spre Răsărit, ne-am lungit ca o pomană ţigănească, nu mai ştim unul de altul . . . Şefii cred c'or să nimicească pe ruşi. Bazaconii, Monşer! Toată regiunea la Nord de şoseaua pe care ne mişcăm e plină de bolşevici, unităţi de elită care nu vor, în ruptul capului, să se predea. Ne vor tăia comunicaţiile şi ne vor arunca în Mare. Aici ne rămân ciolanele . . . Ţi-o spun eu, Monşer: situaţia este **co-co-şi-bi-lă.**

Am încercat să-i risipesc aceste sumbre prevederi, dar tocmai când peroram mai cu foc, o muzică binecunoscută nouă începu să turbure liniştea Cartierului: Zbang! Trossc! Proiectile de brandturi ruseşti se spărgeau, cu mare risipă, prin curţi, pe acoperişuri şi în glodul şoselei . . .

Făcând mătăniile reglementare, Intendantul-maior îmi spuse cu glas sugrumat: „Ce ţi-am spus eu?"

Piuituri de gloanţe, din ce în ce mai dese, tăiau acum văzduhul . . . Cartierul brigăzii era într'adevar atacat de infanteria rusească . . .

Furieri, telefonişti, şofeuri şi cei 14 jandarmi din plutonul de poliţie au fost în grabă adunaţi şi, sub comanda căpitanului Negriţescu, instalaţi în apărare pe liziera de Nord a satului. Un sublocotenent de artilerie, dând dovadă de mare prezenţă de spirit, a pus imediat în baterie un obuzier de 150 mm. şi a început să tragă, ochind pe gura ţevii, în atacatorii care coborau spre sat desfăşuraţi în trăgători. Dela RADALOKA, unde se afla rezerva brigăzii, a sosit, în grabă, singura „forţă" rămasă disponibilă: Plutonul Sublocotenentului STRĂJESCU Octavian, din Regimentul 3 Călăraşi. Fără nici o altă introducere bolşevicii au fost contra-atacaţi şi capturaţi, după ce lăsaseră pe teren o seamă de morţi.

Şi dintre ai noştri au căzut destui, oameni care, prin funcţiunea lor, în împrejurări normale, ar fi trebuit să fie feriţi de asemenea riscuri. Plutonul Străjescu a avut de plâns pierderea celui mai brav dintre sergenţi, VLĂŞCEANU Tudor. Aşa s'a încheiat un „incident" din cele pe care cronica bătăliilor nici nu le înregistrează măcar . . .

Prizonierii, în număr de vreo 60-70 au fost aduşi în curtea în care mă aflam. Erau ostaşi, răsleţi, din diferite unităţi care, la îndemnul unuia „mai mare" încercaseră să-şi croiască drum în direcţia unde — aşa îşi închipuiseră ei-aveau să afle alte unităţi sovietice. Printre ei erau kirkizi şi başchiri din Kazachstan, copilandri dintr'o divizie proletară, matrozi din Flota Mării Negre, „sistriţi" şi ofiţeri de toate armele. Ruşii aceştia aveau uniformele sfâşiate, mulţi dintre ei erau răniţi ,cu pansamentele pătate de roşul sângelui care răsbise . . . Căruţele care aparţinuseră acestei trupe de bravi disperaţi erau trase de cai tot atât de precăjiţi ca şi stăpânii lor, cu picioarele tremurând de oboseală, neţesălaţi de săptămâni şi cu coamele pline de scaeţi . . .

Intr'una din căruţe erau proectile de Brandt, într'alta muniţie de infanterie, în mai multe: galeţi de mizerabilă calitate şi saci cu floarea soarelui, „ciocolata lui Stalin" cum o botezaseră soldaţii noştri. Înfine, în ultima căruţă erau instrumentele unei fanfare militare . . .

Din capul locului, privirile mi s'au oprit asupra unui omuleţ care părea să fie „şeful". Avea pantaloni albaştri cu vipuşcă roşie (atribut de ofiţer). Pe petliţele de la guler purta vreo patru romburi de email, iar pe mânecă, deasupra manşetelor, avea cusute sevroane roşii, în formă se „V". Este locul să spunem aici că la epoca aceea, Stalin nu dăruise încă ofiţerilor sovietic tradiţionalul epolet ţarist. Omuleţul nostru tremura din toate încheeturile, mai mult de frig decât de frică, căci în învălmăşeală îşi pierduse şapca, n'avea manta, iar rubaşca strânsă într'o centură pe a cărei pafta strălucea steaua sovietică, era dintr'un material foarte subţire. Părul lui, pe care vântul îl răvăşise sălbatec, era de culoarea aramei. Intendantul, purtând pe faţă semnele emoţiei ce încercase, venise lângă mine şi privea şi el, cu interes, la presupusul şef al bolşevicilor.

După ce jandarmii îşi dădură osteneala să rânduiască pe captivi într'o oarecare formaţie, scoţând pe răniţi din front, îşi făcu apariţia, în curtea cu pricina, Căpitanul P. Vl., ofiţerul cu informaţiile, flancat de interpret, un teterist basarabean. Fulgerând cu privirea pe acelaş om, a cărui înfăţişare contrasta atât de izbitor cu restul bolşevicilor, Căpitanul P. Vl. strigă cu o voce de tunet:

„Uite-l! Ăsta-i Comisarul politic!"

Fără să mai aştepte intervenţia Interpretului, cel în cauză răspunse în ruseşte:

„Nu sunt comisar politic!"

Căpitanul replică însă drastic:

„Ba eşti politruc . . Şi după toate altele, mai eşti şi jidan!"

Rusul, îngrozit de perspectiva de a fi trecut în asemenea categorie, îngălbeni şi protestă cu ultima disperare:

„Nu sunt nici politruc şi nici jidan!"

— „Ba da, eşti" -răspunse căpitanul, din ce în ce mai furios.

— „Nu sunt şi ca să vă dovedesc că nu sunt ceeace credeţi cer să mi se dea voe să spun **Crezul.**"

Vădit surprins de cererea rusului, căpitanul ordonă cu voce tot atât de tunătoare:

„Să-l spună!"

Lipind palmele de vipusca pantalonilor, încremenit în poziţie de drepţi, voind par'că, prin contractarea sprâncenelor, să-şi adune amintiri estompate, „politrucul" începu, cu glas domol dar fără nici o ezitare:

„KEARIU VO EDINAGO BOGA . . ."

— „**Cred într'unul Dumnezeu . . .**" traduse interpretul.

Peste biruitori şi biruiţi se aşternu o mângâitoare tăcere, privirile tuturor fiind îndreptate spre acel care rostea Simbolul Credinţei . . . Câţi dintre ruşi n'auzeau pentru întâia oară, în vechea lor limbă slavă, mărturisirea legei creştine? . . .

„ISPOVEADINO EDINO CREŞTENIE VO OSTAVLENIE GREAHOVA . . ."

— „**Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor . . .**"

Din depărtări se aude bubuitul ritmic al salvelor de artilerie . . . Dar nimeni nu tresare. Doar un kirkiz întoarce capul într'acolo.

„CIAIO VOSCRESENIE MERTVĂIHĂ . . ."

— **Aştept învierea morţilor . . .**"

Când a spus rusul „**Amin**", Intendantul s'a închinat. S'au închinat şi doi jandarmi din escortă . . . Ofiţerul cu informaţiile s'a luminat la faţă, a zâmbit binevoitor politrucului şi l'a bătut pe umăr . . .

Prizonierii au primit pâne şi ţigări. „Politrucului" i s'a adus o manta . . .

Pe'nserat, coloana prizonierilor s'a pus în marş spre centrul de adunare dela Melitopol.

Cu Mazilu, am plecat spre regiment, pe monotonul drum al Taganrogului. Ploaia cu ninsoare ne biciuia faţa . . . Frigul ne pătrundea până'n oase . . . Degetele ne înţepeniseră pe dârlogi . . . Niciunul dintre noi nu spunea o vorbă. După primul timp de trap, Mazilu rupse tăcerea.

— „Don'Locotenent!"

— Ce-i, Mazilule?

— „Don'Locotenent, par'că mi-a intrat soarele'n suflet!"

PUBLICAŢII

„A FOST ODATĂ . . ." **Culegere de legende şi basme româneşti.** Selecţiune, prefaţă, note şi glosar de Prof. **Dr. Victor Buescu** de la Universitatea din Lisabona. Desene de **Gh. Pleşa** şi **B. M.** Ediţie de pribegie. 342 pagini. Editată de **Biblioteca română** din Freiburg (Germania).

I. L. CARAGIALE, **Opere alese.** Ediţie de pribegie, cu prilejul centenarului naşterii scriitorului. Introducere de **Joseph Matejka.** 174 pagini. (Editată de **Biblioteca română**).

ORESTE POPESCU, **El Sistema economico en las Misiones Jesuiticas.** Editorial „Pampa-Mar", Bahia Blanca, 1952. 126 pagini.

PĂMÂNTUL STRĂMOŞESC (Tierra de los antepasados). Seria II. An. I. nr. 1. Junie-Noembrie 1952. Buenos Aires, Calle Aráoz, 2361 (c). 220 pagini mari. La multiplicator.

LA REVUE DE CULTURE EUROPEENNE, II année, nr. 4, Decembre 1952. Semnează: **Giovanni Papini, Daniel-Rops, A. Busuloceanu, Théodore Pontzen, Vintilă Horia, Louis Montaigu, Jean Constant, Marcel d'Olt.**

GIOVANNI FILIP, **Un Cardinale in Transilvania fra i cattolici romeni.** În „**Osservatore Romano**", 15—16 Decemvrie 1952.

MARCELLO CAMILUCCI, **Colinde.** În „**Osservatore Romano**", 25 Decemvrie 1952.

EXAGERĂRI

Arhimandritul **Ieronim Constantinides**, arhivar al patriarhiei de Constantinopole, a publicat nu demult, un studiu asupra operei politice a domnitorilor fanarioţi la conducerea Valahiei şi Moldovei. Studiul, intitulat **Tó Ekpolitistikón Ergon tón Fanariotón Igemónon eis tàs Igemonías Vlahías kai Moldavías**, s'a publicat la Istanbul (Tsituris, 1949, 47 p. in 8). Despre el luăm cunoştinţă prin intermediul excelentei reviste, a părinţilor benedictini, IRENIKON. Din nota de prezentare (pag. 101) semnată de Dom Pierre DUMONT, cităm : „**Dans les principautés danubiennes, le gouvernement des hospodars phanariotes fut imprégné de libéralisme à l'égard des populations et il est remarquable que ce soit à Constantin Mavrocordato que soit due la première introduction de la langue roumaine dans les offices liturgiques (1740—1743)**".

Despre vremea domniei fanarioţilor în Principatele române, se pot spune multe. Şi bune. Dar şi rele. A afirma însă că lor le revine onoarea de a fi introdus limba română în slujbele liturgice, este exagerat. Mai întâi, limba românească nu s'a introdus în slujba bisericească la o anumită dată, prin decret. Ci treptat. Introducerea limbii patriei în slujba liturgică presupunea o îndelungată şi migăloasă operă de **tălmăcire** şi apoi de **tipărire** a cărţilor de ritual —, a numeroaselor şi voluminoaselor cărţi de ritual. Căci cărţile-manuscrise nu puteau asigura **unitatea**, neschimbarea slujbei. Deaceea Domnitorii şi mitropoliţii ţărilor iniţiaseră, din vreme, lucrările cărturăreşti necesare.

Să lăsăm la o parte activitatea tipografică dela Braşov, a Diaconului Coresi. Coresi tipărise aci, în româneşte, **Evanghelia** (1561), **Tâlcul Evangheliilor** (1564), **Molitvenic** (1564), **Psaltirea** (1570), **Liturghier** (1570). Tipăriturile lui-făcute cu ajutorul bănesc al Saşilor luterani erau destinate, în primul rând, Românilor transilvăneni. Toate tipăriturile de cărţi de slujbă în româneşte, între anii 1561—1637, apar în Transilvania. În Principate prima **Psaltire** românească se tipăreşte, la Govora, în anul 1637 (A doua ediţie, la Govora, în 1638). La Iaşi se tipărise, în 1644, **Şapte Taine.** Paralel cu tipăriturile în româneşte, aveau să apară în Principate şi cărţi cu text slavonesc şi românesc: **Pogribania preoţilor** (Târgovişte, 1650); **Mystirio sau Sacrament** (Târgovişte, 1651); **Târnosanie** (Târgovişte, 1652). Dar încercarea aceasta a fost părăsită repede: s'a purces la tălmăcirea sistematică, a tuturor cărţilor care trebuiau să umple golul lăsat de dispariţia limbii slavone.

S'a început, evident, dela Evanghelie şi dela Apostol.

În vremea Domnitorului Şerban Cantacuzino (1678—1688) se tipărise în româneşte **Evanghelia** (1682) şi **Apostolul** (1683). BIBLIA (1688), zisă a lui Şerban Cantacuzino, avea să apară în vremea lui Brâncoveanu (care ia domnia la 9 Noemvrie 1688). În vremea domniei lui Constantin Brâncoveanu (1688—1714) ieşeau din tiparniţele Valahiei **toate cărţile trebuitoare slujbei**, în limba românească: **Sfânta şi dumnezeeasca** EVANGHELIE, **elinească şi rumânească** (Bucureşti, 1693); PSALTIRE (Bucureşti, 1694); **Sfânta şi dumnezeeasca** EVANGHELIE (Snagov, 1697); OCTOIH (Buzău, 1700); TRIODION (Buzău, 1700); PENTICOSTARIU (Buzău, 1701); **Sfânta şi dumnezeeasca** LITURGHIE (Buzău, 1702); PSALTIREA (Buzău, 1703); ÎNVĂŢĂTURA PREOŢILOR **pre scurt de şapte taine ale bisericii** (Buzău, 1702). După mărturia unui Anton Maria **del Chiaro** Fiorentino (v. **Istoria delle moderne Rivoluzioni della Valachia** (Venezia, 1718) meşterii tipografi şi gravorii în lemn şi în aramă ai tipografiilor lui Brâncoveanu erau **Valahi.** Chiar episcopi, ca Mitrofan „făcătorul de tipare" dela Bisericani, se îndeletniceau cu arta tipografică.

Dacă introducerea limbii româneşti în slujba bisericească începuse cu **Evanghelia**, cu **Apostolul** şi cu **Psaltirea**, ea avea să se desăvârşească prin **cântarea** complicatelor imne ale Octoihului ale Triodului, ale Penticostarului şi ale celorlalte cărţi de slujbă.

Tot în timpul domniei lui Brâncoveanu însemnăm rodnica activitate a unei pleiade de **muzicografi**, între care străluceşte **Filotheiu** Ieromonahul, autorul PSALTIKIEI RUMÂNEŞTI. În prefaţa acestei Psaltichii rumâneşti, închinată lui Constantin Vodă Brâncoveanul în al 25-lea an al domniei lui, smeritul şi talentatul ieromonah scria acestea:

„Tălmăcit-am, după puţina mea puteare, pre **a noastră de ţară şi de obşte limbă**, toate catavasiile cu **troparele** şi cu **condacele** şi cu **laudele**, ale fieştecăruia praznic stăpânesc, cu rânduiala **utrănelor** şi a câte treale **liturghiile** şi cu **irmoasele** ceale veselitoare şi cu **paraclisul preacistii** şi cu **toate trebuincioasele cântări ce să cântă preste tot anul**, aşezându-le toate cu meşteşugul psaltikiei pre glasurile ceale greceşti . . ."

Iară specialiştii, cercetători ai manuscriptului lui Filotheiu, vorbesc de „**o mare puritate modală**" a întocmirii acestei psaltichii; de „**lipsa oricărei imitaţii de game turceşti, persieneşti sau armeneşti**".

Datele — cu totul sumare — aci indicate (în fundătura în care mă aflu nu dispun de arhive ca părintele arhimandrit grec) ne lămuresc, totuşi asupra **timpului** şi **oamenilor** cărora le revine cinstea de a fi înfăptuit „la première introduction de la langue roumaine dans les offices liturgiques". Timpul aceste poate fi aşadar determinat: cam cu o jumătate de secol mai devreme de data (1740—43) indicată în studiul arhimandritului I. Constantinides. Iară oamenii care au săvârşit, **cu pietate, cu smerenie şi cu pricepere rumânească**, munca cea îndelungată şi grea, n'au fost . . . fanarioţi.

G. RACOVEANU

GRIVIȚA

CONTINUARE ȘI SFÂRȘIT

Eșecul acesta nu descurajează pe Români. Cu forțe sporite, — 2 brigăzi, totalizând 8 batalione — ei vor ataca din nou „reduta" dela Grivița și o vor cuceri, în ziua de 30 August.

. . . Plouase și'n ajun, ploua și'n această zi de Sântalexandru. Văi și coline erau învăluite într'o păclă deasă, la adăpostul căreia trupele noastre putuseră să execute, nestingherit, mișcările de apropiere.

În prima linie a coloanei de atac — la „efortul principal" cum s'ar spune astăzi — era Regimentul 10 Dorobanți "Putna", având în flancul său drept un batalion din al 7-lea de Linie. Ofițerii îmbrăcaseră tunicile de paradă, purtau mănuși albe și erau încinși cu șarful de fir. O parte din Drobanții alcătuind acest prim val duceau cu ei — și de data aceasta — scări și fașine. Sub protecția camarazilor lor, ei aveau misiunea să astupe șanțurile auxiliare și să înalțe scările pe parapetul redutei principale . . .

Porniseră la ceasurile 2 și jumătate (după amiază) și urcaseră povârnișul lunecos al colinei în mai puțin de jumătate de oră[1]).

Descriind acest episod, mulți autori afirmă că, odată ajunși pe culme, dorobanții văzură o vale „la care nu se aștepta nimeni", faimoasa Vale a Sângelui sau „Valea Plângerii". Adevărul este însă altul. În dimineața aceleiași zile, o patrulă de recunoaștere, condusă de Căpitanul de Stat-Major GROZA, raportase existența acestei văi[2]).

. . . Oricum, flăcăii din Vrancea coboară fără șovăire, târând cu ei scări și fașine. Urcușul costișei este mai anevoios, „se cațără de tufe, se sprijină în baionete, se prind cu mâna unul de altul . . .

Deabia atunci Turcii deschiseră focul. Ca la un semn, într'un iureș nebun, dorobanții se năpustiră spre șanțurile turcești. Maiorul **Șonțu** căzu, în fruntea regimentului. Locotenentul **Mărăcineanu** (primul ofițer român avansat „post mortem"), ținând într'o mână drapelul, iar în cealaltă sabia, urcă treptele unei scări și ajunge sus, pe parapet . . . cade, străpuns de zeci de spăngi. Și Sublocotentul **Cracalia**, cu oamenii lui, reușeste să se urce pe redută. Cade și el . .

În acest timp, în altă parte a redutei au năvălit vânătorii prahoveni din Batalionul 2 (devenit mai târziu: Regimentul 2 Vânători „Regina Elisaveta"). Acești vânători au pierdut însă aproape toți ofițerii lor; în fruntea plutoanelor sunt acum sergenții . . . Sub focul nimicitor al armelor cu repetiție ale nizamilor, istoviți, cu tunicile ude de ploaia care nu voiește să'nceteze, dorobanți și vânători se retrag în vâlceaua din fața redutei, răsuflă un pic, își întocmesc din nou rândurile și pornesc, pentru a doua oară, la asalt . . . Din Regimentul Putna nu rămâne aproape nimic . . . Regimentul 14 Dorobanți „Roman" îi ia locul.

La a treia încercare de cucerire a redutei, participă — atacând din direcția Sud și Sud-Vest — și 3 batalioane ruse, din regimentele 17 Arhangelsk și 18 Wologda. Rușii sosesc „din eroare" cu jumătate de oră întârziere („The War Correspondence of The „DAILY NEWS", 1877, Vol. III, pag. 84 și următoarele), dar merg la atac cu senină nepăsare și luptă cu bravură, în special Regimentul 18 Wologda, comandat de un ofițer excepțional de viteaz, Maiorul ZALEPTIN[3]).

Ziua aceasta fără soare era pe sfârșite când răsunară din nou comenzi și se'ntocmiră rândurile, pentru cel de-al patrulea atac.

Domnul Carol („Generalul nostru" cum îi spune M. Sadoveanu), care sosise în mijlocul ostașilor, regrupează p e r s o n a l pe vânători, îi îmbărbătează și le cere să salveze „onoarea acestei zile" (M. O. 1878, Nr. 195, pag. 5.080 și 5.5.081). Ofițeri din alte unități, din suita domnească chiar, se pun în fruntea companiilor de vânători, văduvite de căpitani. Aceasta se întâmpla la unul din flancurile dispozitivului . . . La centru însă, dorobanții din Regimentul 14 Roman, cu gorniștii și drapelul desfășurat în frunte, pornesc spre redanul turcesc în pas năvalnic.

Turcii se apără cu îndărătnică temeritate, ies din adăposturi și stând în picioare, pe parapete, înfruntă fulgerările gloanțelor românești . . . Salvele turcești alternează cu strigătele plângătoare ale imamilor care invocă numele lui Alah . . . Avântul dorobanților romașcani nu cunoaște însă piedici. Primul lor batalion, cu toate companiile desfășurate într'o singură linie, ajunge într'o clipă la parapete . . . Destinul voise ca tocmai acești soldați, din trupa cu schimbul, al căror port aducea atât de puțin cu uniforma armatelor timpului („purtând opinci, suman, ițari . . ."), să înscrie una dintre cele mai frumoase pagini din Istoria noastră militară, dovedind, prin victoria pe care-au smuls'o, că un secol și mai bine de domnie fanariotă și alte cinci decenii de ocupații, de umilinți, de așteptare și de înșelăciuni de tot felul nu reușisera să ucidă virtuți străbune.

(Minunatele isprăvi ale acestui regiment de dorobanți au fost descrise, în patetice rânduri, de Gheorghe Coșbuc).

Dar nici vânătorii nu fură mai prejos. Unul dintre ai lor, Sergentul Grigore Ion din Mălăeștii-Prahovei, prezentă Domnului Carol, la sfârșitul luptei, steagul celverde, al Profetului, pe care-l luase el, cu doi din satul lui.

Batalioanele rusești s'or fi bătut ele bine, dar de luat reduta, Românii au luat-o, ei singuri. Aceasta rezultă limpede și din relatările corespondenților de răsboi străini.

„Oricum, fapt este că reduta de la Grivița a căzut noaptea trecută, datorită hotărîtei vitejii a Românilor" (In reality, howerer, the Grivica Redoubt felly last night before the determined bravery of the Roumanians) — telegrafiază la Londra corespondentul ziarului „DAILY NEWS" (The War Correspondence of The „Daily News", 1877, Vol. III, pag. 84).

Un alt corespondent care se arătase, în ajun, foarte sceptic cu privire la rezultatul atacului, scrie prietenului său, tot la Londra:

„. . . Și astfel mi-a fost dat să văd, spre marea mea surprindere, azi dimineață când am ajuns în valea dela Plevna, drapelul românesc fluturând festiv deasupra temutei redute dela Grivița!" („The War Correspondence of The „Daily News", 1877, pag. 85).

Victoria aceasta, atât de scump plătită, nu adusese însă decisiunea dorită. La Sud de reduta cucerită — și cevà mai înapoi, ca aliniament — era o altă redută, dispunând de întărituri și mai puternice decât prima. Acestei redute i s'a spus „Grivița Nr. 2". Ea avea să fie smulsă din mânile Turcilor, cu folosirea unor metode tactice diferite, dar tot de Români.

Dacă desfășurarea spectaculară și episoadele epopeice ale luptelor pentru stăpânirea Griviței Nr. 1 sunt îndeobște cunoscute, despre Grivița Nr. 2 prea puțin s'a vorbit. Pentru Istoria Armatei noastre — ca pentru toți Românii dealtfel — Grivita Nr. 2 prezintă o tot atât de mare însemnătate. Și aceasta pentru următoarele motive:

1) Grivița Nr. 2 a servit Turcilor drept bază pentru repetatele lor încercări de a recuceri Grivița Nr. 1, încercări pe care Românii le-au respins cu dârză hotărîre.

2) După ce ai noștri, tot ei singuri, au luat Grivița Nr. 2 și Opanezul, Osman-Pașa a capitulat, cu întreaga sa armată.

3) Paginile scrise de străini, în legătură cu luptele pentru Grivița Nr. 2, constitue pentru Armata noastră cel mai frumos omagiu.

ION V. EMILIAN

1) Pentru a sublinia importanța aportului rusesc în obținerea acestei izbânzi, întreaga presă reperistă a publicat, cu ocazia împlinirei a 75 de ani dela luarea Griviței, o versiune „reconsiderată" a acestei pagini din istoria noastră națională. În această versiune: batalioanele românești pornesc la atac la ora 3. Rușii atacă la ora 4.30 **(în realitate ei au atacat la 5.30)**, iar Domnul Carol este numit „Comandantul nostru" sau chiar „Domnul General". Tristul privilegiu al semnării acestui fals revine lui Mihai Sadoveanu.

2) Nu este rudă cu actualul „prezidate". A murit la Sinaia, în 1919 sau 1920, după ce fusese General și comandant de divizie.

3) Regimentul acesta lua numele de „Carol I", la 1891, devenind proprietatea primului Rege al României. În 1942, trupele noastre trecuserea Donul și se îndreptau spre Volga. În comuna TUNDUDOWO, din apropiere de Stalingrad, aceste trupe au fost întâmpinate de locuitori cu icoane, cu pâne și cu căni cu lapte. În fruntea acestor țărani — toți culaci, deportați din regiunea Perm — era un moșneag care purta pe piept o decorație primită dela Carol I. Moșul servise în Regimentul 18 Wologda.

ALTE TIMPURI, ALTE OBICEIURI . . .

În fața trupelor care dau onorul, Vodă Carol I felicită pe Osman-Pașa pentru eroica sa rezistență la Plevna (28 Noembrie 1877).

Creștinism și Romanitate

devenit Stanbul, de ce onoarea episcopului de aci nu a revenit episcopului Moskvei, a treia Romă «și cea din urmă», cum pretind slavofilii?

Cunosc argumentele aduse de papa Leon în scrisoarea de răspuns către împăratul Marcian: ele au fost de mulți combătute. Dar dincolo de aceste argumente, în dârza opoziție a Romei la orice act care ar putea duce la pulverizarea unității văzute a bisericii creștine, trebue căutat un tâlc minunat! Căci în dezorientarea, în spargerea și în împărecherea de astăzi, cine poartă steagul învățăturii creștine, fără compromis? Roma! Nu este mai înțelept, deci-acum după aproape două mii de ani de istorie-să simplificăm lucrurile și să recunoaștem, pur și simplu, că în primatul Romei — fapt netăgăduit — se vădește purtarea de grijă a Duhului Sfânt? Căci iată cum se lămuresc, astăzi, toate!

După aproape două milenii de trăire a adevărului adus lumii de Hristos, începem să înțelegem ce este romanitatea în biserica creștină.

După cum se știe, cea mai veche dintre biserici este cea a Ierusalimului. Biserica aceasta era-așa cum spune Simbolul Credinței-una, sfântă, catolică și apostolică. Era catolică, dar nu era romană. Apoi a crescut biserica Antiohiei: și ea catolică, dar nu romană. S'a ridicat după aceea biserica Romei: una, sfântă, catolică și apostolică. Cu ridicarea bisericii Romei, se petrece însă ceva necunoscut pân'aci: Roma devine un centru de polarizare. Autoritatea episcopului Romei crește. Ochii tuturor sunt îndreptați spre Roma. Ce se petrecuse înlăuntrul bisericii creștine?

Din simbolul credinței știm că biserica este una. Unitatea nevăzută a bisericii o asigură unitatea adevărului ei. Dar unitatea ei văzută? Era nevoe și de această unitate văzută?

Câtă vreme biserica nu se desfășurase încă, nu înflorise pământul cunoscut, unitatea cea văzută a ei nu se făcuse simțită. Din clipa în care noul adevăr începuse a străbate până la marginile pământului, unitatea ei văzută devenise necesară: unitate în mărturisire, unitate în acțiune. Căci dacă Ierusalimul zice una, Carthagena alta, Alexandria alta și Antiohia alta, e semn că unitatea nevăzută se află în primejdie. Spargerea în tabere, care se desmint reciproc, dovedește cu prisosință necesitatea unității văzute a bisericii.

Pentru insondabile motive, paza unității văzute a bisericii a fost încredințată Romei. Romanitate, aceasta înseamnează: unitate văzută. Unitatea aceasta trebuia s'o dovedească identitatea de atitudine, de acțiune, în toate împrejurările. Necesitatea unității văzute a bisericii ne-o dovedesc întâmplările din biserica răsăriteană, despărțită de Roma. Încet, încet, bisericile au devenit autocefale. Biserica ortodoxă românească a mai ținut cu patriarhia de Constantinopole legătura simbolică, prin faptul că primea dela Constantinopole Sfântul Mir. După înălțarea ei la rangul de patriarhie, s'a tăiat și această legătură: Sfântul Mir se prepară la București. Și ca la noi, pretutindenea. Patriarhul „ecumenic" nu are a-și spune, niciodată, cuvântul, în nici un fel de probleme puse spre rezolvare bisericilor «naționale».

Despre unitatea în mărturisire a episcopilor răsăriteni? Patriarhul Nicodim (care nu fusese pus în scaun de comuniști, ca Justinian), întors în 1946 dintr'o vizită făcută la Moskva, declara ziarștilor următoarele:

«Prin bunăvoința generalissimului Stalin am vizitat și Kremlinul. Câte bogății, câte muzee frumoase se află acolo. Rezultatul călătoriei este că avem azi o înfrățire temeinică între biserica rusă și biserica română, între poporul sovietic și poporul român, între stăpânirea de acolo și guvernul dela noi. Pot constata că decând am venit din Rusia sovietică, unde am văzut atâtea lucruri frumoase, am întinerit. Doresc ca această frățietate să fie din ce în ce mai caldă și să fie veșnică». (v. Timpul, 9 Nov. 1946). Același șef al bisericii românești semnase, în 1942, o pastorală împotriva tâlharilor dela Răsărit. Iată unde se ajunge când episcopii bisericii nu mai știu de altă autoritate, în afară de «autoritatea Duhului» predicată de Homiakov și de ucenicii lui . . .

Ce înseamnează, deci, căutarea de adăpost, în vremi de primejdie, la cel dintâi în cinste dintre episcopii bisericii ecumenice, — la episcopul Romei? Înseamnează ea — mai întâi — „trecere la catolicism"?

Catolici erau ortodocșii Români din Transilvania încă din ceasul creștinării lor. Catolici sunt toți cei ce mărturisesc simbolul niceo-constantinopolitan. (Și care iau în serios această mărturisire a lor). Katolikin din simbolul credinței-pe care nu l-a formulat Roma, ci Biserica întreagă-s'a tradus felurit. În latinește cu catholicam, adecă: universală sau generală; în rusește cu sobornaja; în românește cu sobornicească. Prin biserică sobornaja-scă Rușii — dela Homiakov până la Bulgakov și următorii lui-înțeleg un fel de . . . democrație în cele spirituale. Prin biserică sobornicească ortodocșii români înțeleg biserică conciliară. (Ortodocșii români care și-au bătut capul cu probleme teologice; că ceilalți nu înțeleg absolut nimic!). A recunoaște natura conciliară a bisericii înseamnează însă a-i recunoaște universalitatea.

(E locul să atragem aci atențiunea asupra unei confuzii pe care o fac adesea, nu numai profanii, ci și unii teologi: confuzia între catolic (universal) și ecumenic (infalibil). Sensul etimologic al termenului „ecumenic" a fost părăsit din clipa în care deciziunile de credință ale sinoadelor ecumenice au fost socotite „asemenea celor patru Evanghelii"). Catolici în sensul simbolului credinței erau, prinurmare, ortodocșii români din Transilvania, înainte de anul 1700. (Chiar și titlul Mărturisirii zisă a lui Petru Movilă mărturisește catolicitatea bisericii răsăritului: „Confessio orthodoxa fidei catholicae et apostolicae . . ." În grecește a fost tradus cu: „Ortódoxos omologhia tis katolikis kai apostolikis . . .").

Dar prin «catolic» lumea înțelege, în general, altceva. A fi catolic înseamnă îndeobște a fi creștin apusean. Înseamnează a fi încadrat în disciplina uneia din bisericile apusene-italiană, germană, spaniolă — (căci la biserica din China nu se gândește nimeni) aflate subt controlul Romei. A trece la catolicism aceasta înseamnează: a te încadra în disciplina uneia din aceste biserici. Căci deși catolicitatea înseamnează universalitate, biserica nu cunoaște speța „creștinului în general". La „catolicism" nu se poate trece în abstract. A deveni catolic efectiv, înseamnează a trăi învățătura așa cum o traește un apusean. În calea acestei deveniri stau nu numai dificultăți de educație; ci mai ales dificultăți de structură spirituală. Nu insist.

Este însă acesta cazul Românilor ortodocși uniți cu Roma? Noi, cei de astăzi, putem judeca altfel actul dela 1700, decât o puteau face înaintașii noștri. Căci — peste ce au vrut ei să facă la 1700 și peste ce au mărturisit atunci —, care este deosebirea, din punct de vedere al dogmei și al rânduelii, și din punct de vedere al trăirii evangheliei, între ortodocșii români uniți și cei neuniți?

Ei pomenesc la Liturghie pe Episcopul Romei-ca în vremea creștinătății sinoadelor ecumenice — și primesc dela el îndrumare, lumină și îmbărbătare. Și așa, sunt, iată, feriți de rătăcirea și de rușinea pe care o cunosc cei ce nu mai primesc dela nimeni îndrumare. (Sau primesc îndrumare și poruncă dela mireni necredincioși, ori dela luptaci împotriva luminii aduse lumii de Hristos).

De ce parte se află, deci, trădarea lui Hristos?

Înțelegeți acum tâlcul atacurilor piezișe și al întregii acțiuni de promovare a desbinării între frați, pe care oameni cu rude în Anatolia, ori căzuți la adâncă evlavie pentru sfatul tăgăduitorilor celor Șapte Taine (ale bisericii ecumenice) o încearcă printre noi?

G. RACOVEANU

DOMNU' GOE

— Cum te chiamă, puiule?-îl întreabă câte cineva.

— ? !

— Er kann nicht rumänisch, zice mamița.

— Wie heißt du?

— Radu Popescu.

Pe Domnu'Goe îl chiamă într'adevăr așa, însă sunt singurele cunoștințe de limbă română pe care le posedă curgător. Limba spaniolă o pronunță cu un puternic accent teuton iar copiii din cartier îi spun „el alemán", spre disperarea tatii și spre fericirea mamiței care e și ea o naționalistă în felul ei.

Dacă te prinde însă la el acasă, Domnu'Goe te înjură în toate limbile ignorate, îți trage scaunul de sub șezut, îți pune sare în compot, sau, la ieșire, în lipsa clasicei dulceți turnată pe furiș în galoși, îți întinde o mână muiată în muștar sau în alte ingrediente asemănătoare, ca să răzbune, în gesturi curagioase, complexul lui de inferioritate. Practică deci un fel de politică de mână forte care mă face să întrevăd în el un periculos dictator i n s p e.

Domnu'Goe a dispărut cu siguranță în România, odată cu alte personagii comice de tristă aducere aminte. Iar aici, în afară, e un produs greu evitabil al necazurilor noastre, simbol al unei tragedii care încă nu s'a terminat și pe care părinții încearcă în van să o păstreze în tonul de vetustă comedie de peste timp. Singurul mijloc de a educa acest arhaic capriciu de vremuri bune, stă numai în răbdarea sau în inteligența părinților. Un copil, pentru a învăța să gândească omenește, trebue să aibă la îndemână un instrument de gândire întreg utilizabil, pe care cele câteva fraze stereotipe franțuzești, fals rostite în mediul lui familiar, nu i-l poate nicicum oferi. U n R o m â n c a r e n u g â n d e ș t e r o m â n e ș t e ș i c a r e, î n a c e l a ș t i m p, n u p o a t e f i î n v ă ț a t d e a i l u i s ă g â n d e a s c ă î n a l t ă l i m b ă, e u n i n f i r m s p i r i t u a l.

Problema, în consecință, nu e deloc simplă, deoarece în afara hotarelor României nu există nicăieri un mediu cultural românesc. Instituțiile noastre culturale sunt înjghebări atât de firave și de recente, grupurile din pribegie atât de puțin numeroase și atât de separate între ele de frunțarii politice, încât crearea acestui mediu este din păcate imposibilă. Mai mult decât o bibliotecă, o editură sau o revistă, nu se poate crea în dispersarea descurajantă a emigranței noastre. Un preot unit a încercat acum un an, la Buenos Aires, să adune în fiecare Sâmbătă după amiază pe copiii de Români, ca să le explice catehismul pe românește. Însă nimeni nu s'a dus să-l asculte. Ortodoxii ca să nu-l împingă pe Domnu'Goe pe calea papistășiei, catolicii pentrucă Domnu'Goe nu pricepea românește, ș.a.m.d. Singura instituție capabilă de a păstra o continuitate spirituală românească e familia. Și aici p r o b l e m a G o e apare în imensul ei dramatism. Părinții lucrează din greu, din zori și până în noapte, ca să rezolve greutățile materiale ale familiei. Pe cele spirituale le rezolva, în Țară, școala. În exil ar trebui să le rezolve, în lipsa școalei, părinții. Însă cui i se poate pretinde un efort suplimentar, fie el chiar și duminical? Cine mai are puterea de a-și învăța copiii istoria, geografia, literatura, limba patriei, după o săptămână de cumplită luptă cu viața într'un mediu străin în care forțele noastre sunt dublu solicitate? Ar trebui să fim cu toții niște eroi pentruca Domnu'Goe să dispară din realitate și să nu-l mai întâlnim decât deschizând, seara, un volum de Caragiale. Ar trebui să fim cu toții niște eroi, într'adevăr, pentru a continua să ne asemuim, măcar întru câtva, celor din Țară.

VINTILĂ HORIA

REÎNTOARCEREA LA OM

Cuvintele de mai sus par cele mai indicate pentru a reda ideea centrală din Mesagiul Sfântului Părinte Pius XII. adresat de Crăciun întregii lumi creştine.

Mulţi se străduesc astăzi să scoată din mizerie omenirea ajunsă la mare impas, dar de cele mai multe ori se uită că salvarea omenirii nu se poate face în abstract, fără a ţine seamă de mântuirea şi liberarea omului. Astăzi — spune Sfântul Părinte — ori se încredinţează salvarea omenirii unei rânduieli riguros uniforme şi inflexibile care îmbrăţişează toată lumea, unui sistem care ar trebui să lucreze cu siguranţa unei medicini experimentate, unei formule sociale redactate în articole reci şi teoretice; ori, respingâd astfel de reţete generale, se face apel la forţele spontane ale instinctului vital şi, în cea mai bună ipoteză, la impulsul afectiv al indivizilor şi popoarelor, fără a se preocupa dacă aceasta duce la răsturnarea ordinei existente, deşi e dela sine înţeles că salvarea nu se naşte din haos..." Cu alte cuvinte, problema celor care se preocupă de bunăstarea şi siguranţa popoarelor nu pare a fi salvarea, în concret, a omului, ci desvoltarea şi perfecţionarea până la ultimele consecinţe a diferitelor sisteme economice, de natură comunistă sau liberală. „Asupra acestor două diformaţii — spune Papa — dorim să atragem atenţia celor care se prezintă ca salvatori ai popoarelor; dar în chip deosebit atragem atenţia asupra superstiţiei, după care se crede cu certitudine că salvarea ar veni dela o organizaţie, a oamenilor şi a lucrurilor, într'o unitate strânsă, capabilă de cea mai înaltă forţă productivă". Pentru Sfântul Părinte e, deci o superstiţie credinţa după care numai mărirea organismului productiv şi transformarea Statului într'o gigantică maşină administrativă care-şi supune toată vieaţa individului, dela naştere până la moarte, ar putea duce la îngrădirea mizeriei şi bunăstarea cetăţenilor. Omul nu se poate salva, renunţând la personalitatea sa umană şi punându-şi toată speranţa liberării sale numai în seama maşinii economice. Proprietatea privată, familia şi Statul — cele trei forme fundamentale ale ordinei sociale — i-au fost date de Creator tocmai pentru a-l ajuta să se formeze şi să se desvolte el însuşi ca persoană, să se apere şi să fie în stare, prin colaborarea sa voluntară şi responsabilitatea sa personală, de a menţine şi perfecţiona, într'un mod tot atât de personal, vieaţa socială. Orice nouă formă de vieaţă socială, în loc de a face din om sclav, trebue să aibă acest scop personal. „De aceea, cine vrea să fie de folos indivizilor şi popoarelor nu poate aştepta salvarea dela un sistem impersonal, de oameni şi de lucruri, chiar dacă acesta e foarte desvoltat din punct de vedere tehnic. Orice plan sau program trebue să fie inspirat de principiul că omul, ca subiect, custode şi promotor al valorilor umane, este deasupra lucrurilor, chiar şi deasupra aplicaţiilor progresului tehnic, şi, ca urmare, formele fundamentale ale vieţii sociale (proprietate privată, familie, stat) trebuesc ferite de o nesănătoasă „depersonalizare" şi utilizate pentru a crea şi promova relaţiile umane". La o sută de ani după apariţia Capitalului lui Karl Marx ne dăm seama că problema liberării omului din mizerie şi opresiuni se pune cu mai arzătoare urgenţă decât atunci. Pentru a salva omenirea, Marx n'a avut încredere în om, ci în legile economice riguros fixate, care au dus mai târziu, prin Lenin şi Stalin, la încătuşarea şi sclăvia de astăzi. Sfântul Părinte face apel la elementul uitat şi indispensabil: la conştiinţa omului. După un secol de dibuiri ştiinţifice, ne îndeamnă să ne întoarcem la om, la conştiinţa umană, pentru salvarea omenirii.

Mai poate prezenta omul de astăzi o forţă şi o garanţie suficientă, sub avalanşa progresului mecanic actual, pentru salvarea sa proprie? După încercările falimentare din trecut, nu ne rămâne decât să reînnoim vechea profesiune de credinţă în posibilităţile spirituale ale omului. Vrând să salveze lumea, Fiul lui Dumnezeu, întrupat, a pornit dea transformarea şi înnoirea sufletească a oamenilor. În acest sens, noi credem că bunăstarea dorită a societăţii depinde mult mai mult de conştiinţa trează a proprriilor drepturi şi datorii decât de procesul orb al legilor impersonale. Să se ţină seama şi de această conştiinţă formată a omului, nu numai de formule rigide aplicate maşinal ordinei sociale! Să se respecte dreptul de a forma familie, de a avea copii, de a se închina în propria credinţă, de a zidi vieaţa socială, nu pe sisteme artificiale, ci pe solidaritatea naturală între oameni sau între popoare!

Sfântul Părinte insistă atât de mult asupra acestor prerogative ale conştiinţei, încât s'ar părea că acordă prea mare încredere omului şi exigenţelor personale. Dar poate fi o lume fericită, atunci când oamenii n'au ajuns la împăcare şi destindere sufletească? Dealtfel, dacă s'ar cheltui tot atâta energie pentru formarea omului, câtă se pierde pentru siluirea lui, n'am avea atâtea motive de neîncredere în forţa regeneratoare a conştiinţei.

FLAVIU POPAN

CĂRŢI:

N. I. HERESCU, **Centenarul lui Nicolae Bălcescu,** 28 Noembrie 1852 — 28 Noembrie 1952. În colecţia ÎNDREPTAR. Freising, 1952.

La Freising a apărut al doilea număr din colecţia **„Neamul Românesc"** de sub îngrijirea Domnului D. Părău.

*

ION FILIP, **Pio IX e i Romeni,** in Osservatore Romano, 16 Ianuarie 1953.

Libertatea stă faţă'n faţă cu sclavia; lumina, contra întunericului. Credinţa noastră (credinţa în „nemuritoarea demnitate a omului". N.R.) nu e numai a noastră, ci e a oamenilor liberi din întreaga lume. Această legătură comună uneşte pe ţăranul cultivator de orez din Burma, cu fermierul cultivator de grâu din Iowa, pe ciobanul din sudul Italiei cu păstorul munţilor Anzi. Aceeaşi onoare se cuvine soldatului francez care moare în Indochina, ca şi Englezului care cade în Malaya şi ca Americanului care trebue să-şi dea viaţa în Coreea.

Dar peste acestea, noi ştim că de toate popoarele libere suntem legaţi nu numai prin idealurile noastre înalte, ci şi prin simpla NECESITATE.

PREŞEDINTELE DWIGHT D. EISENHOWER

ÎN ÎMPĂRĂŢIA CRIMEI

Ultimele arestări de medici celebri operate în Rusia au avut darul să cheme în memoria oamenilor politici ai occidentului fapte ce păreau demult date uitării. Oamenii şi-au adus aminte că în Rusia -şi în ţările cucerite de hoardele lui Stalin- se „epurează", neîncetat. De 35 de ani se ucide în Rusia, fără ogoi! Şi nu sunt ucişi doar cei care nu vor să recunoască „noua ordine". Ci şi tovarăşii de brigandaj. Iosif Vissarionovici şi-a omorât mai toţi prietenii. Îi va omorî -de va mai avea vreme- şi pe cei care i-au mai rămas. Căci în clipa în care s'a observat că unuia din tovarăşi nu-i străluceşte chipul la apariţia lui Stalin, sau la o vorbă lipsită de duh a acestuia, din clipa aceasta nefericitul (neatent, ori indispus) e pierdut. Din clipa aceea e pus subt observaţie cruntă: iar la prima involuntară clipire de ochiu,e definitiv pierdut. Şi cum „epurarea" trebue motivată, fiindcă Partidul — singurul posesor al adevărului şi al dreptăţii — nu poate greşi şi nu poate nedreptăţi, motivarea e: trădare, spionaj în serviciul capitaliştilor...

Indignarea, recentă, a presei din lumea liberă ar putea fi socotită suspectă. Cum, până acum nu s'au mai petrecut în Rusia astfel de ticăloşii? În Rusia şi în toată lumea părăsită bunului plac al oamenilor lui Stalin. Doar toate foile editate de cei exilaţi în Vestul liber aduc date precise asupra crimelor şi a ticăloşiilor comise de hoardele comuniste. Dar nu numai foile acestea, ci chiar posturile de radio ale ucigaşilor anunţă, din vreme în vreme, fapte din care se pot deduce multe. La fel, presa ţărilor robite. Şi apoi, se uită atât de uşor că bandele roşii operează chiar pe teritoriul ţărilor libere ale Vestului arestări, răpiri, ori execută ordine de ucidere date de Kremlin. Există, doar, acte diplomatice în chestiunea răpirilor şi a omorurilor. De ce se uită dar, toate aceste lucruri? Şi de ce se vorbeşte mereu de posibilitatea unei bune-învoiri între Est şi Vest?

Discursul inaugural al Preşedintelui Eisenhower a fost primit de presa vestică cu satisfacţie. Fiecare a vrut să vadă în el ce-i convine. Francezii au fost mulţumiţi pentru amintirea jertfei lor pentru omenire-adusă în Indochina. Englezii, pentru nedeclararea de răsboi Rusiei. Spaniolii şi Sârbii, pentru proclamarea alianţei de nevoe. Germanii, pentru egalitatea absolută şi pentru primatul vredniciei în salvarea lumii care vrea să trăiască liber.

Peste, esenţialul acestei cuvântări se trece, însă, prea uşor cu vederea. Căci în esenţă Preşedintele Statelor Unite şi Conducătorul lumii libere aceasta a spus:

a) două lumi stau faţă'n faţă, înfruntându-se: lumea liberă şi lumea robită; lumina stă împotriva întunerecului;

b) nemuritoarea demnitate a omului trebue asigurată, fiindcă fără ea nu poate exista în lume pace;

c) libertatea e mai de preţ decât tăcerea.

Dar aceasta înseamnează că:

a) una din cele două lumi trebue să birue;

b) restabilirea demnităţii omului presupune doborârea la pământ a teroarei totalitare;

c) un compromis (dorit de negustorii de suflete) nu mai e posibil, de acum.

Crimele din împărăţia întunerecului, la care s'a referit Preşedintele Eisenhower, vor lua sfârşit numai atunci când împărăţia luminii va risipi stăpânia întunerecului; stăpânia iadului. Biruinţa aceasta trebue să vină; căci omenirea este un tot; ea nu poate fi separată prin „perdele".

Dumnezeu s'ajute noului Preşedinte să-şi împlinească programul.

Şi anume: cât mai curând!

G. R.

INFORMATIUNI

✝ PATER IVO ZEIGER S. J.

În prezenţa E.S. Cardinalului Dr. Ioseph Wendel arhiepiscopul Münchenului şi Freisingului, a Episcopului de Würzburg Dr. Julius Döpfner, a preşedintelui parlamentului Bavariei Dr. Alois Hundhammer şi a altor înalţi demnitari, a fost îngropat, Sâmbătă 27 Decemvrie 52, Părintele Ivo Zeiger, fost profesor al Universităţii Gregoriene şi conducător al revistei „Stimmen der Zeit". Cancelar al Nunţiaturii Apostolice în Germania, între anii 1946—1951, Părintele Zeiger s'a dovedit a fi un bun prieten al Românilor, printre care se numără mulţi şi distinşi elevi ai săi.

Ziua de 24 Ianuarie a fost sărbătorită la München, printr'o serbare organizată de „Asociaţia Românilor" în sala Newmann Haus, la care a conferenţiat Dl. I. Scorochirja. La Te Deum-ul celebrat de Părintele Vasile Mărgineanu a luat parte un mare număr de Români, împreună cu reprezentanţii Germanilor din România.

A FI MEDIC ÎN U.R.S.S.

«Steaua Roşie», organul armatei sovietice, aduce vestea senzaţională că şi **Maxim Gorky** ar fi fost omorît de medicii sovietici în slujba imperialiştilor americani... Căci, după socotelile PARTIDULUI, Gorky **trebuia** să trăiască exact 90 de ani.

Organul armatei sovietice previne pe toţi medicii din U.R.S.S. că de se va mai întâmpla cumva ca unul din Conducătorii politici să răposeze, va fi vai şi amar de steaua lor!

Ziua morţii marilor bărbaţi sovietici o hotărăşte PARTIDUL Medicii nu au decât a 'executa hotărîrea. (De pildă, **s'a hotărât** ca Josif Vissarionovici să trăiască «cât munţii», fără alte precizări).

REVELION CU POCNITORI. „Pentru a se respecta liniştea oamenilor muncii" — **dar mai ales pentru a nu se produce supărătoare confuzii — autorităţile reperiste au interzis, mai de mult, „zgomotele" ce însoţiau odinioară tradiţionalele noastre colinde: buhaiul, bicele, tălăngile, pocnitorile ş. a. m. d.**

Anul acesta însă, după ce bătuse miezul nopţii, iar tovarăşul prezidate Groza îşi terminase vorbirea, cetăţenii din Cartierele Ştefan Cel Mare, Obor, Colentina şi Mihai Bravul au auzit din nou pocnitori. Mai bine zis, o singură, dar straşnică pocnitură. Ce se'ntâmplase? Revenise oare „gubernul" asupra oprelişteî? Nu! În Câmpul Moşilor zburase în aer un mare magazin de textile, **unul din cele rezervate „vârfurilor de partid" şi „evidenţiaţilor în întrecerile socialiste". Timp de două zile, Securitatea a barat toate străzile spre locul cu pricina. Nici posturile de radio, nici presa regimului n'au suflat un cuvânt despre această ciudată întâmplare.**

La Roma, Madrid şi Salzburg s'au oficiat, în ziua de 8 Ianuarie, servicii religioase, cu ocazia împlinirii a 80 ani de către vrednicul bărbat de stat, Iuliu Maniu, simbolul rezistenţei româneşti.

SERGIU CELIBIDACHE LA MADRID

Marele nostru şef de orchestră, Sergiu Celibidache, s'a prezentat publicului din Madrid în fruntea Orchestrei Naţionale cu care a dat două concerte în cursul lunii Decemvrie. Publicul a ovaţionat îndelung pe Maestru la sfârşitul programelor, iar încheierea celui de al doilea concert a fost o adevărată apoteoză. De asemenea şi critica -de obiceiu atât de rezervată- a presei madrilene nu şi-a precupeţit elogiile. A fost subliniat caracterul original şi personal al interpretărilor lui Celibidache. Mulţi critici au declarat uluitoare asemenea interpretări, iar unii n'au ezitat să-l proclame ca cel mai mare dirijor de astăzi.

Monseniorul John C. Kirk, Preşedintele Misiunii Catolice Române pentru Europa, a ţinut să sărbătorească pe Maestrul Celibidache printr'o recepţiune oferită la Căminul Misiunii din Madrid. La această sărbătorire au asistat, pe lângă membrii coloniei române din Madrid, diferite personalităţi din lumea muzicală a Spaniei.

Cor.

*

COMITETUL NAŢIONAL PENTRU EUROPA LIBERĂ

Comitetul Naţional pentru Europa Liberă, înfiinţat de un grup de cetăţeni americani din Statele Unite, pentru a întreprinde o acţiune pozitivă împotriva tiraniei comuniste şi-a început lucrările în 1947. Din consiliul de administraţie şi direcţie — cum găsim în **Cronica Românească** — fac parte următoarele personalităţi din Statele Unite: Joseph C. Grew, C. D. Jackson, John C. Hughes, H. B. Miller, Frederick B. Lolbeare, Spencer Phenix, Theodore C. Augustine, A. A. Berle, Jr., Lucius D. Clay, Julius Fleischmann, Arthur W. Page, George N. Shuster, H. Gregory Thomas şi Charles S. Zimmerman. Generalul **Dwight D. Eisenhower,** actualul Preşedinte al Statelor Unite, se numără printre membrii acestei organizaţii.

Comitetul urmăreşte:

— **Să străpungă Cortina de Fer** prin emisiunile postului de Radio Europa Liberă, ducând astfel lupta chiar în tabăra duşmanului.

— **Să clădească pentru viitor,** educând pe tinerii care au fugit de comunism şi menţinând moştenirea culturală a trecutului, pe care comuniştii încearcă să o distrugă.

— **Să favorizeze unitatea** politică dintre grupurile de exilaţi în jurul unor principii şi ţeluri care să formeze un program dinamic.

— **Să adune şi să răspândească informaţii** asupra stărilor de azi din ţările robite.

Să creeze în mod public un interes activ pentru aceste acţiuni, atât pe plan moral cât şi pe cel material.

Ne place să subliniem că toată această activitate se face în numele următoarei lozinci: **„Fie ca, sub priveghierea lui Dumnezeu, libertatea să domnească din nou în toată lumea".**

Serbarea Pomului de Crăciun

Paris. Serbarea Pomului de Crăciun, care a avut loc în saloanele societăţii studenţilor americani din Boulevard Raspail, a fost organizată în acest an de Comitetul de Doamne, subt preşedinţia Majestăţii Sale **Regina Elisabeta.** După cuvântul de deschidere al Domnului Prof. **Mircea Eliade,** corala franco-română (înfiinţată de Părintele V. Zăpârţan) a executat câteva colinde de Crăciun. Apoi D-na Cora Mayer şi Dl Furlungeanu au prezentat **„Crăciunul în Bucureştiul de altă dată",** care a fost viu aplaudat. D-na Ştefania Ghinescu a declamat cu mult talent poezia **„O fată mică se'nchină"** de Tudor Mainescu. Moş Crăciun (Dl Constantin Ghinescu) a vorbit copiilor despre România şi le-a împărţit daruri. Un bogat bufet a reunit apoi pe cei prezenţi în jurul M.S. Reginei Elisabeta.

Salzburg. Misiunea Catolică Română şi Comitetul Român au ţinut tradiţionala serbare de Crăciun, Sâmbătă, 20 Decemvrie, în sala St. Peter. Programul se compunea din prezentarea datinelor strămoşeşti (Steaua, Moş Crăciun şi colinde), subt conducerea Dlui Neaţă Spiridon. Părintele Dr. Florian Müller a ţinut o cuvântare despre **„Datinele româneşti de Crăciun".** A participat comunitatea românească din oraş şi împrejurimi, împreună cu mulţi Saşi şi Şvabi din România. Cincizeci şi cinci de copii au primit daruri dela Moş Crăciun.

În ajunul Crăciunului refugiaţii care se găseau la masa comună a Căminului din Salzburg au fost onoraţi de vizita Domnului **Dr. G. van Heuven GOEDHART,** Înaltul Comisar al refugiaţilor dela ONU. Înaltul Comisar a vizitat dormitoarele şi cantina, exprimându-şi satisfacţia pentru cele văzute.

Linz. Misiunea Română, în colaborare cu ACRAS, au ţinut serbarea Pomului de Crăciun, Duminecă, 21 Decemvrie. Au primit daruri dela Moş Crăciun **226 de copii** ai refugiaţilor români şi germani din România.

Marţi, 23 Decemvrie, a avut loc în sala festivă a Lagărului 55 („Am Spallerhof") din Linz, serbarea de Crăciun, organizată de domnii Dr. Ion V. Emilian, Ion Andreescu, Ion Marinescu, Vilhelm Barr, Ion Wagenknecht, Tarangul, Paraschivescu etc., la care au participat **3[illegible] persoane.** Elevii şcoalei primare a Lagărului 55, în majoritate germani născuţi în exil, au executat un bogat program artistic, cuprinzând colinde şi recitări în limba română, fapt ce a impresionat profund asistenţa. Înainte de apariţia lui Moş Crăciun şi de distribuirea darurilor, Domnul Ion. V. Emilian a ţinut o scurtă cuvântare, relevând deplina solidaritate ce domneşte la Linz între Românii şi Germanii din România. Au fost distribuite cu această ocazie **178 pachete cu daruri** la copiii sub 12 ani, **ajutoare băneşti** la un număr de 11 văduve de război şi bătrâne bolnave, precum şi ajutoare în bani la un număr de 9 elevi care au învăţat a scrie şi citi româneşte. La adulţi s'a distribuit o însemnată cantitate de ţigări, donată de o unitate militară din Tirol.

Roma. Serbarea Pomului de Crăciun a fost organizată, în ziua de 21 Decemvrie, de către **„Asociaţia Italienilor refugiaţi din România"** şi de **„Comitetul de Asistenţă şi de Misiunea Română Unită".** Sala festivă a Curiei generale a fraţilor franciscani conventuali a fost plină până la refuz. În faţa bradului frumos împodobit s'au cântat colinde subt conducerea directorului de cor Dl Ing. Arhitect Ciotta. Părintele Bonaventura Morariu şi Părintele Gheorghe Cosma au vorbit frumos despre întruparea Domnului şi despre simbolismul mistic al Bradului.

*

SCRISOAREA ENCICLICĂ DESPRE BISERICA RĂSĂRITEANĂ

În 31 Decemvrie, Sfântul Părinte Pius XII a adresat o scrisoare enciclică credincioşilor şi episcopilor săi, în care vorbeşte despre martiriul credincioşilor şi preoţilor Bisericii Răsăritene, aflaţi dincolo de Cortina de Fer.

Mulţi au încercat să ocolească adevărul şi să vorbească numai de o **prigoană politică** în acele părţi. Alţii au căutat să scuze orice cădere, motivându-o cu necesitatea **adaptării** noilor circumstanţe. Sfântul Părinte a spus lucrurilor pe nume, înfierând în faţa întregii lumi cea mai odioasă prigoană religioasă, pentru credinţa în Hristos, pe care a cunoscut-o istoria. Între popoarele din Biserica Răsăritului care trăesc în marea săptămână a Patimilor, un loc de frunte îl are România, pomenită de Pius XII, în repeţite rânduri.

Scrisoarea Papei a avut un deosebit răsunet în lumea creştină. **Acţiunea catolică italiană** a închinat, în 25 Ianuarie — încheierea Octavei de rugăciuni pentru unirea Bisericilor — o zi de rugăciune pentru „Biserica Tăcerii", care nu-şi poate astăzi rosti profesiunea de credinţă.

În cadrul săptămânii de rugăciuni „Ottavario dell' Epifania", Mons. **A. Tăutu** şi preoţii **G. Cosma** şi **Ion Filip** au celebrat o liturghie românească. Răspunsurile au fost date de corul fetiţelor orfane italiene, care au cântat şi câteva colinzi, sub conducerea Părintelui Dr. **Traian Crişan.**

F. P.

ÎNDREPTAR apare odată pe lună. Redacţia şi Administraţia: Dr. Flaviu Popan, München 5, Kapuzinerstraße 38 DEUTSCHLAND